

STORTINGET

Innst. 103 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:14 S (2023–2024)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt og Christian Tybring-Gjedde om adgang til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre hjemmelsgrunnlag til å tilbakekalle et skips rett til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Merknader fra komiteen

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anniken Huitfeldt, Sverre Myrli og Solveig Vitanza, fra Høyre, Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Jenny Klinge, lederen Willfred Nordlund og Per Olav Tyldum, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag

Fylkesnes, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Dokument 8:14 S (2023–2024) om adgang til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser. Komiteen viser til at bakgrunnen for forslaget er situasjonen i november 2022 rundt det norskflaggede skipet Ocean Viking, et skip som driver med redningsarbeid i Middelhavet. Komiteen viser videre til fiskeri- og havministerens brev av 30. oktober 2023 med statsrådets vurdering av representantforslaget. Brevet er vedlagt innstillingen. Det kom ikke inn skriftlige innspill i komiteens høringsrunde i saken.

Komiteen viser til at det i ovennevnte brev fra statsråden opplyses at ingen andre europeiske land, så langt departementet kjenner til, har et hjemmelsgrunnlag for å nekte registrering eller tilbakekalle et skips rett til å seile under en nasjons flagg av hensyn til nasjonale og utenrikspolitiske interesser. Komiteen viser videre til at det etter statsrådets vurdering ikke vil være i norsk interesse å innføre en slik generell hjemmel til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg som foreslått i representantforslaget, og at Norge etter departementets syn vil være tjent med å ha regler på dette området som i størst mulig grad tilsvarende andre lands regler.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til ovennevnte brev fra fiskeri- og havministeren, og de vurderinger som er gjort av Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Flertallet støtter vurderingene som fremkommer av svarbrevet, og viser særlig til den potensielle usikkerheten en innføring av en slik hjemmel

vil kunne påføre skipsfarten. Flertallet støtter videre konklusjonen som fremkommer i brevet om at Norge i dag er tjent med å ha et regelverk som i størst mulig grad ligner på andre lands regler i denne sammenhengen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til situasjonen rundt det norskflaggede skipet Ocean Viking i november 2022. Skipet bedriver persontransport av migranter over Middelhavet, og driftes av den ikke-statlige aktøren SOS Méditerranée. I november 2022 resulterte dette i en konflikt med italienske myndigheter som ikke ønsket at migrantene ombord skulle ilandsettes i Italia. Skipet transporterte da 234 migranter over Middelhavet og ble nektet anløp i Italia, Malta, Hellas og Kypros før det til slutt fikk legge til i Frankrike. Disse medlemmer påpeker at Ocean Viking ikke er det eneste av de såkalte NGO-skipene i Middelhavet som bedriver denne type virksomhet under norsk flagg.

Disse medlemmer oppfatter slik organisasjonen fremstår, at den ikke har annen tilknytning til Norge enn at det aktuelle skipet er registrert i det norske skipsregisteret og dermed seiler under norsk flagg. Disse medlemmer påpeker at det i dag ikke er noe anvendelig hjemmelsgrunnlag for å frata et norskflagget skip retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig å få på plass et regelverk som gir norske myndigheter adgang til å reagere overfor skip som gjennom sin maritime aktivitet, skader Norges internasjonale omdømme og Norges diplomatiske relasjoner til andre land, ved å frata disse fartøyene retten til å seile under norsk flagg.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre hjemmelsgrunnlag til å tilbakekalle et skips rett til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre hjemmelsgrunnlag til å tilbakekalle et skips rett til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:14 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt og Christian Tybring-Gjedde om adgang til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser – vedtas ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 30. november 2023

Willfred Nordlund

leder

Alfred Jens Bjørlo

ordfører